

Inżel mill-ostja

Paul P. Borg

“Il-KMANDAMENT NUMRU HDAX – hobb lill-ħolqien” rumanz li ktibt imsejjes fuq ġraffa ta’ żagħżugħ Malti li semmejt Mosè. Il-ktieb fih illustrazzjonijiet tal-artist Frank Schembri. Ir-rumanz hu bbażat fuq problemi ambientali li l-ħolqien kelli jgħarrab matul is-snin mghoddija l-aktar minħabba l-ħsara li l-bniedem wettaq kull fejn lema biċċa xaghra. Mosè hu żagħżugħ Malti konvint li Alla qabbdu jieħu ħsieb l-ambjent meta waqt sfilata tal-Karnival qallu biex ixandar kmandament ġdid – hobb lill-ħolqien! - bħala żjeda mal-ewwel Ghaxra. Mosè litteralment joqtol għall-ambjent, ihossu qiegħed jitlef saħansitra r-raġuni meta madwaru hemm tant ħsara. Irid ikun moħħ marid biex jiddefendi lill-ħolqien f’Malta. Fl-imghoddi wettaqna ħafna ħsara.

Il-protagonist jinsab inkwetat għax fost il-kmandamenti m’hemmx wieħed espliċitu biex il-bniedem ma jeqridx l-ambjent waqt li hemm fuq kollex, la tisraqx, la toqtolx, la tiżnix, la tidħix... u la teqridx lill-ħolqien ma jsib imniżżejjel imkien. Mosè jibda jqis lilu nnifsu bħal dak is-suldat li biex jiddefendi lil art twelidu jkollu tabilfors joqtol. Mosè jindahal hu stess, ikunu xi jkunu l-konsegwenzi. Biex jiddefendi lill-ambjent Mosè jkollu bla ma jrid juža metodi vjolenti li mhux dejjem jaqbel magħhom hu stess.

Din li ġejja hi silta minn din il-kitba.

Maħsud.

Għajnejh miftuħin beraħ fid-dlam ta’ kamartu.

F’daqqa waħda.

Mosè stenbaħ ma jafx għaliex. Ma jafx sewwasew hux imqajjem jew għadux rieqed. Jaf biss li maħsud. Għajnejh miftuħin beraħ fid-dalma quddiemu.

Wara ffit waqtiet, sakemm intebħi li kien imqajjem, ħares lejn l-arloġġ ħiemed fuq il-komodina ħdejn rasu. Taħwid ta’ dehriet ġejjin u sejrin, imdaħħlin f’xulxin... t’appartamenti mimliji swied il-qalb, ristorant qalb il-blatt tal-Mistra, raġel jinqaleb ma’ bintu mbikkija fuq sodda, waqt li xi hadd mal-art kollu ħmiegħ.

Kienu s-sagħtejn ta’ filgħodu. Min il-qaż-za qajjimni hekk kmieni?

Imbagħad fil-bogħod jisma’ ħsejjes strambi. Krib. Biki. Imbagħad hemda mill-ġdid. U mill-ġdid biki. Mosè qam iserra fuq dirghajh. Kien sema’ sewwa? Kien biki fil-bogħod li kien qiegħed jisma’? Xi haġa kien ġara lil xi hadd. Il-ħsejjes ma kien ux ġejjin mid-dar tiegħi, imma xi hadd barra. Xi haġa kien ġara lil xi ġirien. Il-biki kien jinstama’ sewwa minn fejn rasu issa, wara l-ħajt ta’ kamartu. Bil-lej koll nifs jinstama’. Kull karba tinħass.

X’kien inqala’?

Intebħi ukoll li kien għarqan xraba mikdud bil-ħolm li kien għaddej ma jaqta’ xejn.

Ma’ ġenbhom, xi ffit djar lil hemm kienu joqogħdu Pietru u Karmena. Pietru kien ħabib tiegħu tat-tfulija. Ilu jafu snin twal lil Pietru. Trabbew flimkien. Pietru kien kwiet, jaħdem daqs bagħal, dejjem rasu baxxuta jqiegħed il-madum. Jagħġen il-konkos u jqiegħed maduma ħdejn maduma, issa ta’ ħajt, issa ta’ firxa kuruturi u kmamar ta’ flettijiet u swali. U martu dejjem issajjar, u taħsel il-ħwejjeg u tnaddaf, għax għandhom tliet ġuvintur f’min jaħsbu.

Binhom il-kbir kien Simon. Simon kien qabad triq xejn ma kienet għal qalb missieru. Jidhol u joħroġ meta jfettillu. Jilgħab il-karti, ipejjep, jiġri bla kwiet, kultant iġibuh id-dar sturdut u barra minn sensiħ bl-ispirti u bil-pirmlī li kien jibla’. Simon kien sab xitan ibegħlu l-pirmlī.

Aktar biki.

Imbagħad dawl ġej u sejjer lil hemm mill-purtelli tat-tieqa ta’ kamartu. Id-dawl bil-lejl jidħol imqar mill-aktar xaqq fin, u jissawwar f’dellijiet daqshiex fuq il-ħitan mudlama. Mosè jqum u jmur jittawwal mill-gallarija.

Dawl ikħal. Jixgħel u jitfi.

Mosè ttawwal u jara karozza tal-pulizija wara l-bieb. Pietru fil-bieb jitkellem ma’ pulizija. Pietru deher inkwetat, deher dieħel u jerġa’ joħroġ mill-ġdid, jidher ma jafx fejn sa jaqbad jagħti rasu. Iżomm idejh ma’ rasu. Kienet tidher pulizija mara. Dan x’inqala’ dal-lejl mela, biex ikollhom jiġu

l-pulizija għand Pietru? Dan x'riedu dal-ħin? Dan x'inqala?

Mosè ma kinitx biċċa tiegħu, u daħal 'il-ġewwa. Imma f'daqqa waħda l-biki żdied, kien hemm twerziqa mkarkra, għajjat, aktar biki. Qalb Mosè għamlet tikk. Il-pulizija bil-lejl. Il-biki. Mosè ma tilifx żmien, libes malajr u niżel isfel. Qrib id-dar ta' Pietru kien hemm xi nies oħrajn digà.

“X’gara?” staqsa Mosè.

Kulħadd imbikkem, maħsud u cċċassat.

“Irid naroh, irrid naroh!” kienet qed tixher Karmena. “Huduni ħdejh, irrid naroh!”

“Iwa x’gara?”

“Sabu lil Simon,” qal xi ħadd minn taħt l-ilsien.

Pietru jidher qalbu maqsuma, xagħru mħabbel, il-paġama mlibbsa mgħawweg. “Sabulna lil ibni mejjet...” Kien qiegħed jgħid. “Qiegħed l-isptar mimli pirml... Ara x’kellu jiġielna lilna!”

Kien hemm l-aħwa jibku, mixħutin fuq sider ommhom, il-pulizija mifxulin fil-ġen. Wieħed mis-subien għadu bil-qalziet ta' taħt biss, jaqbeż, isabbat idejh mal-ħajt, jghajjat maħnuq. Xi ħadd mill-ġirien jipprova jikkalmah. Jagħmel li jista’.

“Huduni ħdejh, irrid naroh! Huduni ħdejh, irrid naroh!”

“Ahjar iġġibu tabib,” kien qiegħed jgħid xi ħadd. Xi nisa kien madwar Karmena, tixgħer, tibki, tgħajjajt.

Mosè ma jiflaħx jara dan kollu. Qalbu magħsura li bniedem jafu kellu jintemm hekk, maqtul bil-pirml. Mosè ha nifs fil-fond, intilef imħasseb qalb id-dlam madwaru, jara kollox mill-bogħod. U bla ma jaf sewwa x’qiegħed jiġri ħass għajnejh jitberqu, ħodor ħodor, jitqabbu lil hemm minn tqobiehom. Xi ħażja kien ġara lil Simon. *Hobb lill-ħolqien*. Teqridx lill-ħolqien. *Hobb lill-ħolqien*. Kliem li ma jkunx jista’ jżomm iż-żarrar fi.

“L-isptar inwassalkom jien stess...” offra s-surġent.

Imbagħad Mosè resaq lejn Pietru, għafsu miegħu kif seta’.

“X’garoli, Musè!” karab l-imsejken, jibki bħal tifel żgħir.

Mosè ħaddnu miegħu sewwa. Serraħlu rasu fi ħdanu, u bla ma ried ftakar fi snin twal ilu waqtiet ta’ ferħ u ta’ tfulija, jiġru wara xulxin fl-ġħelieqi u fit-toroq jimbuttaw ċirku, hu u Pietru, b’ebda ħsieb itaqqlilhom ħajjithom. Kienet dinja hekk sabiha dakinhar, meta t-toroq mgħawġin u mimlija ħofor kienu għadhom jidħru hekk dritt u bla ħotob...

“Kont ngħidlu lil dak m’għandekx xi tridu,” kien qiegħed jgħid Pietru waqt li kien jolfoq bħal tarbija, wiċċu mgħawweg, xufftejh imdendlin kollha bżieq, ħaddejha imxarrbin għasra bid-dmugħi nieżel wied. “Kont ngħidlu, ħallih, ħallih lil dak! Tmurx ħdejh

aktar! Ħallih! Issa mur ġibu lura!”

“Tibżox Piet,” ikkunslah Mosè. “Alla għandu jdejh two!”

Ftit wara waslu xi qraba, kulħadd jibki. Min sejjjer l-isptar, min ġej mill-isptar. Wasal ukoll ittabib. Mosè ra li ma kien aktar loka hemm. U mar ’il-ġewwa, imħasseb. Muġugħ. *Hobb lill-ħolqien*. Imma kien imgħaddab sewwa. Kien jaf Pietru għal min kien qiegħed jgħid. Kien jgħidulu s-sur Johnny. Is-sur Johnny. Bniedem għadu kif qaleb l-erbgħin. Xi ħadd li stagħna sewwa bin-negożju, imma min jaf kemm ibaqħbas minn taħt-il taħt. Kien jarah sikkit il-każin Mosè, jindieħes issa ma’ dak u issa mal-ieħor, iħallas issa lil dawn, issa lil dawk. Baħbuħ tabilħaq. Qalbu tajba. Imdawwar dejjem bil-ħbieb, jixorbu u jpejpu u jieklu. Bniedem dejjem liebes eleganti, dejjem bil-mowbajl imwaħħal ma’ widintu, imexxi n-negożju, issa jissellef, issa jislef, bwietu mimljiġi bil-flejjes li ħadd ma jaf sewwasew mnejn jiġi, imexxi n-negożju, jixtri u jbiegħ. U xi mkien kien hemm il-pirml, u kien hemm titqibiet jiswew il-flejjes kbar, kien hemm qratas bi trab abjad. Kien ikollu nies miegħu li jbeżżeġ għadu li kien kapaċi jiftiehem magħhom b’tegħmiża ħafifa.

Imma kif ħadd ma jinduna, ħaseb Mosè. *Hobb lill-ħolqien*. Imma kif ħadd ma jwaqqfu, ħadd ma jiftaħlu għajnejh lil dok l-imbieren ta’ sur Johnny? Kif ħadd ma jurih il-biki li għem il-qiegħed iħalli warajh? Kif ħadd ma jkellmu bil-kelma t-tajba? Kif jista’ jkun li s-soċjetà tibqa’ sejra hekk? Kif iħalluk tmur tuqtol fil-gwerra, u jordnawlek tuqtol lill-ġħadu, tisparolu, ixixoqqu b’sikkina, u ma jħallukx teħles lis-soċjetà minn għadu li qiegħed go nufsha? Kif ma jħallukx issib lil dol-bniedem u tiftaħlu rosu ktieb b’daqqa ta’ zappuna? Kif ħaqeq dok il-bagħal thallih juqtol bla ma tpattihielu, ġustizzja claqq plumm? *Hobb lill-ħolqien*. Kif ma jħallukx tuqtol lil min jista’ juqtlok lew juqtollok lil uliedek kiesaħ u biered? Ghaliex? Kif jista’ jkun? Din x’soċjetà mnejka hi, ħaseb Mosè? Ghaliex l-ġħadu ta’ barra tmur tisparolu u lill-ġħadu ta’ ġewwa thallih, tissappuri u thallih jgħix quis muu jseħħi xejn?

Mosè qagħad jippassiġġa minn kamra għal oħra. Hassu jisbel. Hassu jimtelha għadab li ma setax irażżan. Iċ-ċinga fiq qabżet bla ma ntebaħ u bla ma ried. U la tfaqqaqi l-buttna Mosè jsir bniedem ieħor. Isir xi ħaddieħor li qatt ħadd ma jobstor. Mosè ma kien aktar jibqa’ aktar Mosè. Mosè kien issa mitluf minn sensieħ. *Hobb lill-ħolqien*. *Hobb lill-ħolqien*. Kalm. Hiemed. Tbissima tal-biża’ fuq xufftejh. Harsa ta’ xitan fuq għajnejh ħodor. Geddu mu mfaqqam ’il barra. Huġbejha imtellgħha ’il fuq f’sura mxajtna. Mosè ma kienx Mosè. U kien jaf hu stess li dak li kellu jagħmel kien sajkollu jwettqu, irid u ma jridx.

Is-sur Johnny kien sa jkollu jħallas ta' għemilu. Daqshekk, sur Johnny.

Waslitlek.

Mosè kien jaf biss li siegħet dal-kankru tas-soċjetà kienet issa waslet. Dak kulma kien jaf Mosè. Xejn aktar. Kien wasal il-waqt li dan il-bniedem jieħu li ħaqqu. Ġaladarma s-sistemi soċjali ma kinux irnexxielhom iwarrbu, kien hemm ġustizzja aqwa li ma kinitx taf taqra, u ma kinitx taf tikteb, u ma kinitx studjat ligħiġiet, u lanqas kienet taf il-kmandamenti t'Alla imma li kienet taf thoss, u taf tweġġa', u taf timxi biss fuq l-istint. L-istint. Thallix lil min itemmlekk ħajtek. Oqtlu qabel joqtlok.

Sinna għal sinna. Għajnej għal għajnej.

Hażin, haseb Mosè. Dan mhux Alla tal-maħfra. Dan Alla tal-ġustizzja claqq plumm. Kien mitluf u mħawwad wisq biex jirraġuna mod ieħor Mosè.

Kien issa sab ruħu jrażjan l-għadab tiegħu u jqassmu fuq jiem shaħħ ta' thewdin u preparazzjoni. Sa ffit qabel Mosè kien żgur li la jasal biex ikollu qawwa jiġgieled waħda waħda lil hażin seta' kien mignun. Imma issa li sar jaf jippjana bil-kalma kollha, kiesaħ u biered u mhux aktar bil-qilla tad-demm li jitlagħlu għal rasu, bil-fors li kien mignun perfett. Ma kienx hemm spjega oħra għal dak li kien qiegħed jiġi.

Mhux xebgħa għall-mewt lill-klieb marbutin fi xkura taw dal-bgħewla, haseb Mosè. Ma kissrulhemx roshem b'biċċa ħadida? Kienu min kienu, huma qattila u jkollhom iħallsu. *Hobb lill-ħolqien. Hobb lill-ħolqien. La tqredx il-ħolqien!* Kienu nies qattila, setgħa li tnawwar lis-soċjetà, tisirqilha l-fit soldi li jkollha billi tnaqqihomla saħansitra bis-saħħha tal-banek ħallelin u kriminali u sangisugi jerdgħu s-saħħha ta' soċjetà baħnana. Setgħa ta' nies makakki u mexxejja li jerdgħu d-dekk ta' kulħadd. Wieħed minnhom kien dan Johnny u npattihielu, haqq dik il-qażba, inpattihielu ghax niek hajja hekk kiesaħ u biered. U rrid inkun qawwi aktar mill-aktar għadu qawwi, salvaġġ aktar minnu, inbeżżeġħu, innaqqilu saħħtu, innaqqilu ħajtu, nerdagħlu saħħtu u demmu u nħallih jaroni nniku minn wiċċi id-din ja bla ma nħallih jagħmel xejj' biex irraġġa killoks lura. Inpattihielu, inpattihielu. Alla tal-Ħlos. Alla tal-Vindetta jkunu miegħi. Alla tal-ġustizzja claqq plumm! Ħlos lil min isawwat lill-innu. Ħlos lil min isawwat lil min hu dgħajjef.

Mosè ma setax jagħlaq għajnej m'għajnej, u malli sebaħ, libes u ħareġ bla ma qal kelma lil hadd. Beda miexi lil hemm u lil hawn, jgħaddi bħas-soltu mgħaddas f'din ja bejn ruħu kollu diskussionijiet u taħbiġiet bla ma jaf fejn sejjjer. Waqtiet ikun bla jaf għaddej mill-istess toroq darba darbtejn. Hin minnhom waqaf fejn knisja u fettillu jidħol.

Hawn qiegħed sewwa sew ħdejn Alla, f'daru, qal waħdu. Skanta kif qatt qabel ma kienet għiet f'raru dil-biċċa. U kien ġhalxejn jipprova jiftakar meta kien l-aħħar li daħal fi knisja, għax ma setax. Sentejn? Tlieta?

Min jaf kemm.

Kien hemm il-kappillan fuq l-altar, iqaddes lil nofs tużżana mxerrdin lil hemm u lil hawn. U Mosè waħħal ħarstu fuq iċ-ċelebrant f'nofs l-altar, liebes l-ilbies tal-Lhud tal-qedem, tgeżwiriet li llum ma jagħmlu ebda sens ħlief li jsostnu s-sens ta' kontinwitā u tradizzjoni tal-Knisja, qal bejnu u bejn ruħu Mosè. Bħall-kotba tas-sharijiet u tal-ħrejjef ta' dal-poplu Lhudi li fettillu jwħaż-żalha f'raru li hu l-magħżul bażużlu t'Alla stess. Bħallikieku kkapparraw lil Alla. Mosè ħassu mċekken, ma jiswa xejn, meta ħarstu waqgħet fuq il-Bniedem-Alla mdendel facċċata u ralu għal darb oħra ġismu kollu daqqiet, laħmu mtertaq bi tbatija divina. U ftakar fil-kliem qadim, *mit-tbatija noħrog l-imħabba. Inbiddel il-vjolenza fi mħabba. Jien biss nista' nagħmel dan, għax jien hu Alla.*

Din kienet ġrajja ilha ġejja eluf ta' snin, ftakar Mosè. Il-Knisja kellha bżonnha din il-kontinwitā, bħalma l-pajjiż jeħtieg il-kontinwitā ħalli jsostni l-identità tiegħu. Il-moħġi tal-qassis, l-idejn miftuħin, in-nies jagħtu fuq sidirhom, kienu kollha cerimonji u mossi meħtieġin biex is-sinjur Alla jifhem il-qawwa tat-talb tal-bniedem. Ċelebrazzjoni ta' maħfra li tressaq l-imħabba.

Mosè ċċċasa lejn id-dalma lil hemm u lil hawn. Il-kurċifiss enormi, it-tbatija li dak l-imsejken msammar nissel fiha kull meta kien iħares lejh. U jara madwaru n-nies jittewbu u n-nies jitkolbu, iwieġbu l-mowbjals, itekktu l-mowbjals flok bil-kuruna qadima tar-rużarju, u n-nies iħarsu lil hemm u lil hawn. Kien hemm il-kappillan jistedinhom issa jqumu, issa jpoġġu, issa jwieġbu. Imma x'kellu x'jagħimbih hu dan id-dramm makabru li jiispicċa bid-demm imixerred u l-laham maqtul u mqatta' għal-xejn? M'intix tara, Mosè, mhux xorta kien hemm dak il-bagħal ta' Johnny joqtol iż-żgħażaq u hadd ma jwaqqfu? Mhux xorta laqqas l-istess Bniedem-Alla ma jwaqqfu?

Mosè ħass qalbu titqal, dwejjaq kbar go fis.

X'riedha hu din il-kummiedja ta' talb dal-ġħodu?

Jara lil dak u lill-ieħor iħarsu lil hemm u lil hawn. Xi hadd iħalli l-mowbjal idoqq bla ma jiċċaqlaq, taparsi mhux tiegħu qiegħed idoqq. Imbagħad waħda mara tbaxxi, tiftaħ il-basket, iċ-ċempila tikber, u twieġeb.

“Issa nċempillek,” leħen il-mara maħnuq imma mgħajjal sewwa xorta waħda u jismagħha kulħadd. Imma d-diskursata tkompli u tkompli, taparsi b'leħen baxx, waqt li l-qassis ukoll ikompli u

jkompli u jkompli.

Ftit wara Mosè jara l-ostja fil-ġħoli. L-elevazzjoni solenni. Il-waqt meta Alla jidhol fix-xbihat tal-ostja u l-imbid.

Ġħaliex jistaħba fix-xbihat il-Bniedem-Alla? Ġħaliex jinbidel fi xbihat? Ġħaliex ma jinżilx u jmur isib hu lil dan Johnny li qedet il-ħolqien? *Hobb lill-ħolqien! Hobb lill-ħolqien!*

Mosè jferfer rasu, imbellah. Xi drabi jkollu bħal ferrovija ta' dehriet quddiemu, jibda minn tħallit Jonqox il-basal ma' Toni, tigerfix ta' dehriet, l-ġħalqa kollha bittiegħ, it-tarbijja mqattgħa fid-dixx tal-istejnless stil u l-ħoss tal-flaxxing tal-loki, hu jibki quddiem is-sindku, il-kelba mgħarrqa fil-giebja, il-vann kollu nar... imma xi ħadd ġo fih ma jistax jaċċetta lil dik il-mara tibqa' titkellem waqt l-elevazzjoni u ħadd ma jwaqqafha. Lanqas Alla stess. Lanqas Alla stess, imqar inebbaħha! Imqar iwi ssiha.

Mosè daqshekk ħasibha.

Geddu mu tfaqqam, idejh intrabtu wara dahrū, huġbejha thabblu, rasu ġġebbdet sewwa 'l barra. Quddiemu kien hemm dramm serju għaddej, tragedja tal-biża' tal-Bniedem-Alla kollha demm imixerred fuq il-palk tal-knisja. Kif daqs dawn nies u ħadd ma jwaqqaf lill-kappillan biex ifakkru sewwa b'dak li kien ġara dal-lejl? Kif mara serja bħal dik ma taqbadx u taqta' l-mowbajl? Din quddiesa li tfakkar fis-sagħrifċċju tal-bniedem li tbiċċer għal wiċċna, jew kummiedja tradizzjonali? Din talba? Dan sagħrifċċju jew kummiedja? Din ċelebrazzjoni friska, jew drawwa? Kulhadd jara sewwa madwaru imma ħadd, ħadd, laqqas il-kappillan m'hux jifhem sewwa dak li kellej jsir.

Mosè resaq lejn dik il-mara, ħatfilha l-mowbajl bla ma mqar lissen kelma wahda. Il-ħarsa ta' kulhadd fuqu. Il-kappillan jieqaf għal waqtiet qosra mit-tgedwid tiegħu. Kulhadd b'harstu fuq Mosè. Il-mara ċċassata. Maħsuda.

Mosè jsabbar it-telefown mal-art, ikissru f'biċċiet itiru lil hemm u lil hawn, jaqbeż fuqu. Jehržu sewwa biċċa biċċa taħt rięglejha.

Dan teatru tal-assurd jew ċelebrazzjoni tal-ħajja?

Qabda xjaten ta' mistoqsijiet bdew għaddejjin jiġi minn moħħ Mosè. L-imsejken qabditu roghda qawwija, ma jafx x'jaqbad jaħseb. Mifxul sewwa. Dan dramm traġiku u solenni jew ċelebrazzjoni taparsi drammatika kollha żebgħa ħamra bhad-demm u kollha swat taparsi u bla sens?

Ġħaliex dan Alla ma jinżilx minn fuq l-altar, jaqbeż mill-ostja u jmur jidher jaqbad jaħseb. Mifxul sewwa. Dan dramm traġiku u solenni jew ċelebrazzjoni taparsi drammatika kollha żebgħa ħamra bhad-demm u kollha swat taparsi u bla sens?

“Għaliex ja Bniedem-Alla?” jgħajjat f'nofs il-korsija.

Ġħaliex iħalli lin-nies jemmnu li dan hu biss

dramm u taparsi reċta? Dan taparsi ċelebrazzjoni drammatika jew il-ġraja drammatika nnifsiha?

Ġħaliex ma tinbidelx f'realtà dil-ġraja? Ġħaliex dal-Bniedem-Alla ma jinżilx mill-ostja u jiġi 'l barra jbiddel lil kull min kien bħal dak il-bagħal ta' Johnny fi statwa tal-melħ?

“Kummiedja,” jgħajjat man-nies madwaru. “Pulċinelli killha kemm intom!”

In-nies tal-knisja ħarsu lejh, il-mara tat-telefown mal-art tiġib biċċa biċċa fdalijet mgħaffgħin. Leħnu fond u jwassal. Il-kappillan kompla l-quddiesa, ħarstu lejn dal-bniedem. Mosè jdur lejn Alla waqt l-elevazzjoni. Deher jithasseb għal ftit hin. Mosè ffissa ħarstu lejn l-ostja, resaq pass pass eqreb lejn l-altar, tela' z-żewġ targiet li kien hemm mal-presbiterju u sab ruħu sewwa sew fejn il-kappillan.

“Mur f'postok, ibni,” qal il-kappillan b'leħen serju.

Harstu fuq Mosè, imma mill-ewwel ħass demmu jiksaħ malli ralu għajnejh ħodor ħodor imqabbżin 'il barra. Il-kappillan ressaq lejh sewwa l-ostja u l-kalċi, mahsud, imbażza', dan demm Kristu, dan ġisem Kristu, dan demm Alla, dan ġisem Alla!

Min jista' jissogra jkasbar ġisem u demm l-istess Alla?

Mosè kellu ħarstu mwaħħla fuq l-ostja, tirtgħod f'id is-sacerdot. Mosè qabad l-ostja minn id il-kappillan, ħares lejha sewwa.

“Jekk inti Alla,” qal maħluq kemm jinstama, “ejja waqqaf lil dol-erbgħa bgħewla tad-dragħ! Simon miet, qatluh lil dok il-puvru tifel. Imma thallihemx jibqgħew juqtlu aktar issa tofx! Ejja u kellimhem waħda inti lil dol-bdopard ħalli jitgħallmu. Kif thallil lil dok il-mingħewl inik tifel fl-aqwa tiegħi? Kif ma tieħux ħsieb il-ħolqien tiegħek stess, ja Alla? Qed tismgħon lew mintix hemm? Imma jekk qiegħed fl-ustja, tubqox fl-ustja, inżel aqbadlu wahda gergieħ! Islithum minn ma' għunqu! Imma thallihix inik aktar lill-ħolqien! Mħux sawwa hekk, mhu sawwa xej?!”

Imbagħad dar lejn il-kappillan, tah l-ostja lura f'idu.

“Dellejl qatlu lil Simon ta' Pietru,” qallu bil-kwiet. “Feqqgħewlu d-drugħa fil-vina... puvru tifel... kien għudu ħalib ummu fi snienu!”

Il-kappillan skanta, inħasad.

Mosè kien qalbu maqsuma, għajnejh ħodor issa kollha dmugħ.

Qatt ma tela' hekk qrib il-qassis waqt l-elevazzjoni, għax meta kien abbat i kien jasal biss sal-ewwel targiet tal-altar. Baqa' jħares lejn il-kappillan u dak li kellej f'idejh. Din kummiedja, staqsa lilu nnifsu?

Hu stess, Mosè stess, kien parti minn kummiedja? Don teatrin taporsi ġisem Kristu, lew don ġisem

Kristu vieri? Don laħmu, lew taporsi? Din reċta ta' vieri, lew ġrajja ta' vieri?

Don qassis liebes bħal tal-karnivol?

Don maskarot ieħor?

“Lew ent maskarot ukell?” staqsa lill-kappillan fuq l-altar.

Baqa' jħares lejn il-kappillan li issa kellu ħarsa mbażżeġha.

“Don Alla tal-karnivol tabilhaqq hiex vieri, dun?” staqsieh. “Don bħal dok li kellimni fil-karnivol? Don sulton tal-karnivol b'rosu tal-kartapesta titbandal u tixxejjer lil hemm u lil hawn killha kuluri bħal dakinhor fi Triq ir-Repubblika? Lew Alla vieri li ma jridx jiġi u jiżbrana lil dok il-bagħal tad-druga?”

Il-kappillan taptaplu fuq dahrū lil Mosè.

“Min qallek fuq Simon?” staqsa b'leħen baxx. U bla ma stenna tweġiba baqa' għaddej bit-talb tas-soltu ta' waqt il-quddiesa.

Mosè ma wiegħeb xejn. Il-mistoqsijiet fih kienu għadhom għaddejjin.

“Lew don fatot?” staqsa. “Lew il-ħores? Don spirtu ma jidherx fuq l-altor? Imma Simon ġew il-pulizija stess qolulna li miet bid-druga...”

Imbagħad Mosè niżel lura lejn postu. Il-knisja kollha ssummata fuqu. Sal-vari u l-istatwi, il-bniedmin impingiżżeen fil-pitturi ċċassaw lejh, ma jistgħux jibqgħu jieħdu n-nifs tal-arti meta jaraw dawn ix-xeni li kien qiegħed jgħix Mosè waqt li jfittex sewwa liema kienet ir-realtà tal-eżistenza umana u Nisranija.

Din quddiesa, kien qiegħed jistaqsi Mosè?

Jew kummiedja li kiteb Kristu?

Liema kienet l-isbaħ ta' Kristu jew dik ta' Ċiekv!

Liema kienet tfitħex ir-realtà Kristu jew Ċekov?

Mosè ħareġ mill-knisja, moħħu fis-sur Johnny.

Żuru l-‘website’ tagħna

www.imperialbandclub.com

Ikkuntattjana fuq e-mail:

info@imperialbandclub.com

Ningħaqdu mad-Dinja kollha
ħalli nagħtu qima lill-

IMQADD SA VERGNI MARIJA

f'għeluq sninha nhar it-8 ta' Settembru.

Agħtiha r-Rużarju bhala rigal

“Mur u ppriekta r-Rużarju u l-għadu ta' kull ġid jiġi mirbuħ.” - il-Madonna lil San Duminku

“Wieħed mill-mezzi l-iżżejed tajba
biex naslu li nbiddlu ħajjiitna
m'huwiex haġa oħra ħlief
ir-reċita tar-Rużarju.”

- Papa Ljun XIII

Mġarr United Bar & Restaurant

Triq il-Magħkuba, Mġarr

(close to Football Ground)

T: 2157 4630 M: 7905 0283

www.united.com.mt

